

**แนวทางการคัดแยกและจัดการขยะมูลฝอยในอาคารเรียน กรณีศึกษา: คณะ
วิทยาการจัดการ อาคาร 56 – 57 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**

**SORTING AND SOLID WASTE MANAGEMENT IN SCHOOL BUILDING GUIDELINES
CASE STUDY: FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCE
(BUILDING 56, 57) SUAN SUNANDHA RAJABHAT UNIVERSITY.**

วิวัฒน์ ราชโสภา, วิศรุต ลินลือนาม และมนพัทธ์ สีขาว

Wipat Rajasopa, Visarut Sinluenam and Monnapatt Sikhao

สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรอาคาร คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
PROGRAM IN FACILITY MANAGEMENT, FACULTY OF INDUSTRIAL TECHNOLOGY,
SUAN SUNANDHA RAJABHAT UNIVERSITY

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อรายงานสภาพปัญหาและปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในคณะวิทยาการจัดการ (อาคาร 56, 57) 2) ศึกษารูปแบบถังขยะที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอยของผู้ใช้อาคารคณะวิทยาการจัดการ (อาคาร 56,57) และ 3) ศึกษาแนวทางการคัดแยกขยะมูลฝอยและจุดรวมขยะมูลฝอยภายนอกอาคารและประชาสัมพันธ์ให้แก่เจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยมีดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม 2) วิเคราะห์ความต้องการและความเข้าใจของนักศึกษาและบุคลากรเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอย และ 3) การมีส่วนร่วมของของนักศึกษาและบุคลากร โดยลำดับคะแนนจากน้อยไปมาก วิเคราะห์ข้อมูลจากปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นภายในคณะวิทยาการจัดการ เพื่อนำมาหาปริมาณถังรองรับที่เหมาะสมกับปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในคณะวิทยาการจัดการ วิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำเสนอแนวทางการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ปฏิบัติได้จริงให้แก่คณะวิทยาการจัดการ

จากการศึกษาข้อมูลสภาพปัญหาและปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในคณะวิทยาการจัดการ (อาคาร 56, 57) โดยการสำรวจและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่า พื้นที่เก็บขยะรวมของคณะวิทยาการจัดการนั้นไม่มีการคัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภท ไม่มีรั้วล้อมรอบ และหลังคากันฝน ภาชนะรองรับขยะมูลฝอยของคณะวิทยาการจัดการไม่มีการคัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภท ภาชนะรองรับไม่เพียงพอต่อปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน จึงทำให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างบริเวณพื้นที่เก็บขยะรวม นักศึกษาและบุคลากรที่เข้าใช้อาคารคณะวิทยาการจัดการมีปริมาณมาก

ที่สุดคือ 5,960.00 คนต่อวัน หรือเฉลี่ย 5,763.40 คนต่อวัน และขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในคณะ
วิทยาการจัดการ อาคาร 56,57 มีปริมาณสูงสุดคือ 221.11 กิโลกรัมต่อวันหรือเฉลี่ย 213.81
กิโลกรัมต่อวัน นักศึกษาและบุคลากรของคณะวิทยาการจัดการ รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ
มูลฝอย การรณรงค์การแยกทิ้งขยะในภาชนะแบบแยกประเภทและเข้าใจความหมายของถังขยะ
แบบแยกประเภทแต่ละสียังไม่ครอบคลุม

คำสำคัญ: ขยะมูลฝอย, การคัดแยกขยะมูลฝอย, การจัดการขยะมูลฝอย, คณะวิทยาการจัดการ
มรภ.สวนสุนันทา

บทนำ

คณะวิทยาการจัดการ (อาคาร 56, 57) เป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีพื้นที่ทั้งหมด 62 ไร่ ตั้งอยู่บนเลขที่ 1 ถนนอุทองนอก แขวง วชิระ เขต ดุสิต กรุงเทพมหานคร คณะวิทยาการจัดการได้มีจำนวนนักศึกษามากเป็นอันดับหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จึงก่อให้เกิดขยะมูลฝอยเป็นมลพิษที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพนักศึกษาและบุคลากรภายในคณะวิทยาการจัดการ (อาคาร 56, 57) และสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นเรื่องที่ต้องร่วมมือร่วมใจกันจัดการ โดยการลดคัดแยก และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด อันจะส่งผลให้ปริมาณขยะมูลฝอยลดลงในภาพรวม อีกทั้งยังเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์มากที่สุด

รูปที่ 1 พื้นที่เก็บขยะรวมของคณะวิทยาการจัดการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อรายงานสภาพปัญหา และปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในคณะวิทยาการจัดการ

2. ศึกษารูปแบบถังขยะที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอยของผู้ใช้อาคารคณะวิทยาการจัดการ

3. ศึกษาแนวทางการคัดแยกขยะมูลฝอย และจุดรวมขยะมูลฝอยภายนอกอาคาร และประชาสัมพันธ์ให้แก่เจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ศึกษา ทบทวนวรรณกรรม และกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการคัดแยก และการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อจัดทำแบบสอบถามแก่นักศึกษาและบุคลากรภายในคณะวิทยาการจัดการว่าต้องการการคัดแยกขยะมูลฝอยในรูปแบบใด

2. จัดทำแบบสอบถามที่มีตัวอย่างมาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และกรณีศึกษามาเป็นต้นแบบ

3. นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น มาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

4. แจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผล วิเคราะห์ผล และรายงานผลโดยใช้สถิติเบื้องต้น

5. นำข้อมูลปริมาณขยะมาทำการวิเคราะห์ เพื่อหาปริมาณของถังรองรับที่เหมาะสมที่สุดของคณะวิทยาการจัดการ

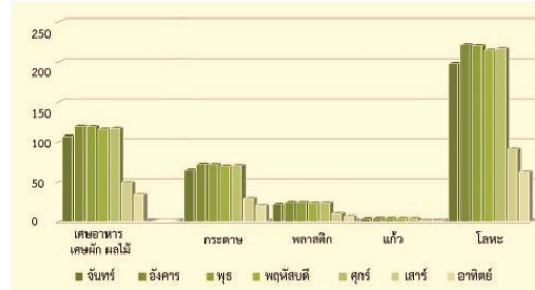
6. วิเคราะห์ผล และนำเสนอแนวทางการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ปฏิบัติได้จริงแก่คณะวิทยาการจัดการ (อาคาร 56, 57)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการคัดแยกและจัดการขยะมูลฝอยในอาคารเรียนกรณีศึกษาคณะวิทยาการจัดการ (อาคาร 56, 57) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสรุปเป็นแนวทางการคัดแยกขยะมูลฝอย ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายผลการวิเคราะห์โดยมีลำดับผลการวิเคราะห์ ดังนี้

จากการศึกษาจำนวนนักศึกษาและบุคลากรที่เข้าใช้อาคารคณะวิทยาการจัดการ (อาคาร 56, 57) พบว่า มีนักศึกษาและบุคลากรที่เข้าใช้อาคารคณะวิทยาการจัดการมากที่สุดคือ 2,442 คน หรือเฉลี่ย 2,054 คน ซึ่งจะนำข้อมูลจำนวนผู้ที่เข้าใช้อาคารคณะวิทยาการจัดการของนักศึกษาและบุคลากรไปวิเคราะห์หาปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในคณะวิทยาการจัดการ

ปริมาณขยะมูลฝอย

ผลการศึกษาขยะมูลฝอยที่พบในคณะวิทยาการจัดการ พบว่า ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในคณะวิทยาการจัดการ (อาคาร 56, 57) มีปริมาณสูงสุด คือ 221.11 กิโลกรัมต่อวัน หรือเฉลี่ย 213.81 กิโลกรัมต่อวัน ซึ่งจะนำข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในแต่ละวันของคณะวิทยาการจัดการ ไปหาถังรองรับขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในแต่ละวันของคณะวิทยาการจัดการ

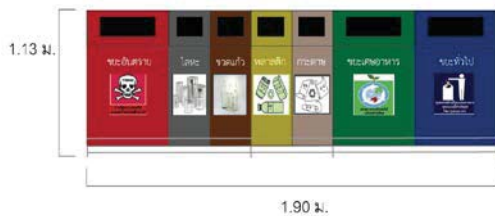
สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาข้อมูลสภาพปัญหาและปริมาณขยะที่เกิดขึ้น คณะวิทยาการจัดการ (อาคาร 56, 57) โดยการสำรวจและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่า พื้นที่เก็บขยะรวมของคณะวิทยาการจัดการ ไม่มีการคัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภท, ไม่มีรั้วล้อมรอบและหลังคากันฝน ภาชนะรองรับขยะมูลฝอยของคณะวิทยาการจัดการไม่มีการคัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภท, ภาชนะรองรับไม่เพียงพอต่อปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน

ข้อเสนอแนะ

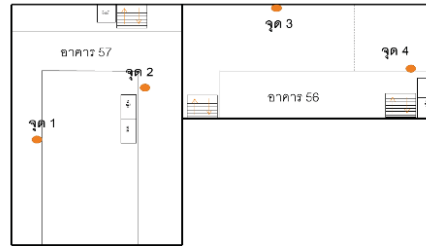
1. เสนอแนะการประชาสัมพันธ์การคัดแยกขยะมูลฝอย โดยดำเนินงานจัดการอบรมสร้างความรู้ด้านการคัดแยกขยะ ให้แก่พนักงานเก็บขยะ แม่บ้าน นักศึกษาและบุคลากร แจกแผ่นพับและคู่มือการจัดการขยะมูลฝอย ติดบอร์ดและโปสเตอร์เพื่อให้ความรู้

2. เสนอแนะรูปแบบถังขยะของคณะวิทยาการจัดการ มีน้ำหนักพอที่จะขนย้ายได้สะดวก แม้ว่าจะบรรจุขยะเต็มถัง มีความแข็งแรง น้ำไม่รั่วซึม และมีขนาดของถังเพียงพอต่อปริมาณขยะในแต่ละวัน รวมไปถึงสีสันทันตึงดูความสนใจ โดยสร้างกราฟฟิกเพื่อแบ่งประเภทขยะคณะวิทยาการจัดการ

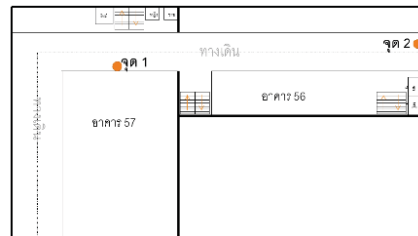

รูปที่ 2 รูปแบบถังขยะที่เสนอแนะให้แก่คณะวิทยาการจัดการ อาคาร 56,57

3. ตำแหน่งการวางถังขยะมูลฝอยของคณะวิทยาการจัดการ

รูปที่ 3 ตำแหน่งการวางถังขยะบริเวณชั้น 1 ของคณะวิทยาการจัดการ แบบใหม่

รูปที่ 4 ตำแหน่งการวางถังขยะบริเวณชั้น 2-4 ของคณะวิทยาการจัดการ แบบใหม่

ข้อเสนอแนะแนวทางการคัดแยกขยะในอาคารเรียน 1) ควรศึกษาการนำขยะมูลฝอยที่ได้จากการคัดแยกไปใช้ประโยชน์สูงสุด 2) ควรศึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ การคัดแยกขยะมูลฝอย วิธีการทิ้งขยะมูลฝอยให้ถูกต้อง และการมีส่วนร่วมในด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยของนักศึกษาและบุคลากร และ 3) เสนอให้ผู้วิจัยในครั้งต่อไปควรมีการติดตามผลการวิจัยหลังจากการดำเนินงานไปแล้ว 1 ปี โดยใช้สถิติขั้นสูงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- 1.กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและ
สิ่งแวดล้อม. 2557. ความรู้ด้านการลด คัดแยก
และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่.
- 2.กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและ
สิ่งแวดล้อม. 2556. การจัดการขยะมูลฝอย
ชุมชนอย่างครบวงจร.
- 3.ข้อบังคับกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์
การจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของอาคาร
สถานที่และ สถานบริการสาธารณสุข พ.ศ.
2555
- 4.คู่มือการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบครบ
วงจร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
ธนบุรี, 2549.
- 5.มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา. การ
คัดแยกขยะมูลฝอยและการนำขยะมูลฝอยมาใช้
ประโยชน์, 2555.
- 6.การจัดการขยะมูลฝอยและรูปแบบของถัง
ขยะในประเทศญี่ปุ่น. สืบค้นเมื่อ 8 มีนาคม
2558 แหล่งที่มาจากเว็บไซต์
<http://loveuz.exteen.com/category/Japan>
- 7.การบริหารจัดการขยะ ภายในลุมพินีพาร์ค ริ
เวอร์ไซด์-พระราม 3 สืบค้นเมื่อ 8 สิงหาคม
2558. แหล่งที่มาจากเว็บไซต์
http://www.lpn.co.th/download/LPN_Newsletter_Q1-2557.pdf
- 8.จำรูญ ยาสุมทร. 2555. การจัดการขยะมูล
ฝอย. พิมพ์ครั้งที่ 3. เชียงใหม่: เชียงใหม่โรงพิมพ์
แสงศิลป์.
- 9.อาณัติ ต๊ะปิ่นตา และ ดร. รณบรรจบ อภิริติ
กุล 2553.การจัดการขยะภายในมหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทาอย่างครบวงจรและ
เหมาะสม. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- 10.สลักจิต พุกจรรยา และ พลกฤษณ์ คุ้มกล้า
2553. ความตระหนักทางจริยศาสตร์
สิ่งแวดล้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนครต่อปัญหาการทิ้ง
ขยะ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- 11.สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย
กรมควบคุมมลพิษ. มาตรการการมีส่วนร่วมใน
การคัดแยกขยะมูลฝอย, 2556
- 12.ทศวรรณ ใจเที่ยง 2553. การประเมิน
คาร์บอนฟุตพริ้นท์และดัชนีความยั่งยืนจากการ
ผลิตเชื้อเพลิงขยะในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
สาขาวิศวกรรมพลังงาน คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Translated Thai References